

SZARVASI UJSÁG.

Hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra eszünkbe.

A n i l t - t é r b e n m i n d e n g a r m o n d s o r d i j a 20 k r .

HIRDETÉSEK

járányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok tere 3. sz. Athenaeum 1. emelet; továbbá A. V. Gódlinger, servitátor 3. sz. a.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS

a

„SZARVASI UJSÁG”

1880-ik ÉVI IV-ik EVFOLYAMARA.

Lapunk az új évvel negyedik évfolyamába lép, s a közönség érdeklődésébe vetett hittel folytatja pályafutását. Ma már a társasélet egyéb haladási tényezői mellett a sajtó közrehatása nélkülözhetetlennek van elismerve; mi, igyekvünk e részben hiányt pótolni, s városunkban, itt az alföld szívében a sajtónak allando tanyát szerzünk, a közóhaj szerint, s faradozásainkat már is bőven jutalmazva látjuk azon nemes érdeklődés által, mellyel a közönség lapunk a „S z a r v a s i U j s á g” iránt kezdettől fogva viseltetik.

Az érdeklődés eme lekötelező nyilvánulása folyton a lap emelésére, a tovább haladásra utal minket, s hogy viszozzuk t. előfizetőink figyelmét: újévtől lapunk, a „Szarvasi Ujság” minden száma

egy-egy nagyobb, művészi kivitelű képpel lesz díszítve,

mialtal a műizlés terjesztésének is szolgálatot velünk tenni.

Képeink megválasztásánál különös tekintet elteszünk a kiválóbb magyar művészek alkotásaira: e mellett hozni fogunk közvetlen érdekű arc- és tájképeket, s humoros tárgyú illusztrációkat is.

A „Szarvasi Ujság” mint eddig, úgy ezentúl is a társadalmi közérdekek fejlesztője és hű öre leend. Minden száma hozni fog helyi és általános érdekű társadalmi irányozásokat; mulattató és tanulságos apróbb közleményeket; helyi, megyei, országos és nagyvilági híreket, gazdasági és ipari közleményeket. T a r c z a j a költői becsü művek közlésével az irodalmi ízlés fejlesztésén munkál, s C s a r n o k r o v a t a tudományos értekezéseket uti rajzokat s kritikai méltatásokat hozand.

Lapunk új évi első számában megkezdjük D o b s a Lajos koszos színműrünk „Aba Samuelt” című tragédiája 4-ik és 5-ik felvonásának közléset, melyek egy kerek költői egészlet képeznek, s eddig közölve nem voltak. A jeles költő, ki az utóbbi időben csakis lapunk számára adott dolgozatokat, melyeket a budapesti lapok si ttek utanközölni, jövőre is támogatni fogja lapunkat; mellette munkatársaink maradnak továbbra is: Csengey Gusztáv, Molnár György, Nogáll Janka, Gr. Vay Sarolta, Zsilinszky Mihály, Haan Lajos, Majtényi Flóra, Erdélyi Mikes Róza, Oláh Miklós, Moravesik Géza, Dr. Hajnal István, Martiny Dezső, Dr. Krecsmárik János, Rácz Mihály, Dr. Télessy József, Janesovics István, Bácskay Albert, Dengi János, Reviczky Gyula, Ine-edy László, Bánfi Zsigmond, Sándor Kálmán, Sathmári Károly, Rádl Ödön, Gelléry Mór, Gáspár Imre. Rendes levelezőink a megyékből, s pedig Gyularól: Olah György; Csabáról: Fabry Karoly; Endrodrol: Salacz Geza; Berenyből: M. Braun József; Bekesről: Dr. Hajnal J. és Benczúr Vilmos; Szentadrasról: Zih Karoly; Ócsodrol: György Imre; Balfalvaról: Nagy Zsigmond; Szeghalomról: Christó Miklós; e mellett idonkint fővárosi leveleket is közlünk Bácskay Albert tollából.

A „Szarvasi Ujság” ezek szerint minősítve van arra, hogy mint megyei közöny, s mint szépirodalmi irányó valólat is, szélesb körben nyerjen elterjedést. Kérjük törzs-előfizetőinket miszerint gyűjtőknek tekintve, magokat, lapunkat ismerőseik s különösen a nép között úgy mint eddig, ezentúl is terjeszteni sziveskedjenek.

A „Szarvasi Ujság” előfizetési ára marad az eddigi:

☛ Negyedévre 1 frt 25 kr. — Félévre 2 frt 50 kr. — Egész évre 5 frt. ☛

Gyűjtők 5 előfizető után tiszteletpeldanyban részesülnek.

Az előfizetési pénzek, vidékről legczélszerűbben 5 kros postafanyon Szarvasra a „Szarvasi Ujság” szerkesztőségére czimezve küldendők.

Szarvason, 1879. évi decemberhó 28-án.

A „Szarvasi Ujság” Szerkesztősége és Kiadóhivatala.

Év utólján.

Szarvas, decz.

Néhány nap még, s új év hajnalodik reánk.

Az emberi munkás lélek megpihen kissé, hogy újult erővel folytassa küzdelmét — a boldogságért.

Kiki átfutja a lepergett év eseményeit, s vesztesség vagy nyereség jelezte azok nyomát: minden szív gazdagodott egy drága szerzeménnyel: a tapasztalással.

Ez ama talizmán, mely az élet akadályokkal telt szövevényes útján haladásunkat megkönnyíti. Ez ama elsőbb lassan derengő, majd élénken világló fény, melynek segélyével homályos utunkat mind jobban és jobban láthatjuk be. Az egyesnek ép úgy, mint a társadalomnak ez képezi egyik főerejét a haladáshoz.

A múlt tükre a jövőnek; böles az, ki látba veti a múlt tapasztalatait elhatározó lépéseinél.

Társaséletünk lefolyt eseményei ez évben több örvendetes tapasztalati tényt eredményeztek.

A nálunk ezelőtt dühöngő pártszenvédély elült. S ime az összetartás ereje a közéletnek hatalmas lökötést adott. Haladásunk most már folytonos, mióta egy oly nevezetes messze kiható közgazdasági tény tekint felénk a maga bevégeztetésében, minő vasutunk, mely az új év elején át lesz adva a forgalomnak.

Ime egy nagy értékű tapasztalati tény, mely az összetartás erejében leli szülő okát. Közéletünk bizonyára nem tévesztendi soha szem elől e tényt, mely a haladás vezérelvél nyújtja számára.

A továbbhaladás új lépcsője, az új év előtt, az

egyes úgy, mint a társadalom, kell, hogy további józan tényekre határozza magát.

Közéletünknek van egy elrejtve derengő óhaja, melynek elébb-utóbb érvényesülnie kell az erőteljes haladás, városunk nagyobb arányu fejlődése érdekében.

Rendezett tanácsot szarvasnak a közel jövőben, hogy elfoglalhassa a nagyobb alföldi városok sorában ama kiválóbb helyet, melyre társadalmilag s közgazdasáttal hivatva, sőt már is minősítve van, hogy itt az Alföld szívében. Magyarország középpontján valódi nagyvárossá, központtá emelkedjék, mindnyájunk óhaja szerint.

Összetartás, egyértelmű cselekvés, mint a multban tapasztalható, mindég célra vezet; egyesüljünk a társadalom érdekében s hassunk oda, hogy az a haladás minden célravezető jó eszközét megnyerje.

Mi sajtói úton megpendítők az eszmét: itt az ideje, hogy a társadalmi összműködés városunk regenerálásához teljes erélyvel hozzá lásson, s ha az akarat és egyetértés meg van hozzá: a siker kétségtelen, s még ez a nemzedék valósulva látja mindazon fényes reményeket, melyek városunk, közéletünk jövőjéhez kötvék.

SIPOS SOMA.

A nők hibái hibák-e?

A nők irányában sok az előítélet, me'yekről azt sem tudni, mikép támadtak. Apáról fiura, fiuról unokára szállanak, a nélkül, hogy valakinek eszébe jutna, azok helyességét köze-

T Á R S A G

B ú c s ú.

Menj úttadra ó év, menj miként a többi!
Senki sem kívánja kereked lekötni.
A mi gondot hoztal, a mit'el megfosztal,
Vidd el ami rosszat mi nekünk okoztal.

Bőségesen ontád amiből nem kértünk.
S szűk marokkal osztád ami után eltünk.
Az emberiséget ürge számba vetted,
Meleg fészekéből sorba öntögetted

De ha már emberség nem lakozza benned:
Legalább vinnéd el, mi nyomodban termett,
Ki a hol tűz sincsen, pokolmódra éget:
Vidd rongyos fiadat, a czudar Inséget.

Menjetek! lassátok senki sem marasztal,
Nincsen számotokra egy terített asztal.
Könnyű nektek menni, befogad a Semmi,
Élebb-utóbb úgyis csak azzá kell lenni!

Te pedig jövődő ujdonat esztendő
Szakíts a rossz vérrel, az leszen illendő.
Akit úgyis marnak, akit úgyis csálnak:
Deríts szebb napokat a szegény Magyaroknak!

SIPOS SOMA.

A karperecz.

(Elbe zélés.)

— „Düsgazdag bánya a tapasztalás” s mégis legtöbbször hangzatos szó csak, melynek előnyeit nem igen tudjuk kiaknázni.

Igy elmélkedett Paris egyik étkező helyiségében a reggeliző társaság egyik tagja.

— Ez kétség kívül nekem szól? — kérde egy másik, poharát kiürítve.

— Mindenesetre önnek kedves barátom, — válaszolt az előbbi — mert ön negyven évvel és férj korában semmivel sem okosabb ma, mint volt 1867-ben midőn az egyetemem elhagyta.

Dorvigny Leopold méltán megérdemelte e szemrehányást. Senki sem élvezte nálánál jobban ifjuságát és vagyó-

lebről megvizsgálni. Ez igazságtalanság jóvátételre legyen itt bizonyítva, hogy a nők azon tulajdonságaiban rejlik legfőbb előnyük, a melyeket gyengeségüknek szoktak tekinteni.

Ime egy féltuczat abból, a mit a nőknek hibául szokás felróni.

I. A nő nem hallgathatnak! Hol van azon férfi, ki ezt szent dogmakép nem hinné? Pedig a nők nem tudnak hallgatni! A duzzogó nő előbb leharagná nyelvét, mintsem hogy beszéjen. És azt gondoljátok, hogy a férfi ki annyiszor panaszkodott a hölgyek esacskaságáról, örül e hallgatásnak? Dehogy! „Oh istenem csak megint beszélné!” — így sóhajt homlokáról letörülve a verítéket, és „Hála isten, megint szól!”

Ujjong megkönnyebbült szívvél, ha e szerencsétlen hallgatás véget ért. Ez oly rossz hatást tesz reá, hogy őrizkedik magát újból kiténni annak, és inkább az első esatajelnél kifüzi a fehér zászlót. Már pedig ha a hölgyek hallgatása annyi kint szerez a férfinak, beszédjük még sem válhatik oly nagy terhére, mint azt velünk elhíttetni kívánja. És valóban nincs kellemesebb és szeretetreméltóbb, mint a hölgy beszéd-árja, mely korán reggel gyöngéd zörgéssel kezdődik, a nap folyamában rohammá dagad, és csak lassu subogással este ha' el. Igen, csodálatraméltó a hölgyek ekesszólása. A beszéd oly elválhatlan a nőtől, mint a zúgas a ma'omtól, a ketyegés az órától. A ki pedig azt mondja: „A beszéd hagyján, csak ne lenne oly üres és mindennapi!” — annak így felelek: A beszéd nagy aranyermeit nem lehet használni a házi forgalomban, ott esengő aprópénz kell: s hogy ezzel kellő sokaságban bírnak, ez a hölgyek nagy érdeme.

II. A nők szeretnek elentmondani! Ezt a vádat röviden fogom megegyezni. Ha a férfiak mindig szépeket mondanának a hölgyeknek, ezek bizonyosan nem ellenkeznének. Nem elég ez? Vagy talán azt kívánják a teremés-urai, hogy a nők abba is be'enyugodjanak, ha a férfiak olyanokat mondanak nekik, miket hallani nem szeretnek? Nem. Nincs kiáll-

nat. — Hódító hírből állt s nem egy kalandja vonta magára a Saint-Germain külváros figyelmét és csodálatát. Boldogságokkal telt, fárasztó életet élt hosszú ideig, míg végre okosságára intették őt csúzos fájdalmai és jegyzőjének levele.

A fájdalom he es és a levél sürgős volt. Jegyzője tudatta vele, hogy legszebb birtoka túl van terhelve adóságokkal.

— Nem vagyok többé ifjú, sem gazdag, — gondola Dorvigny — has náljuk fel tehát a mi még megmaradt.

Talált egy meglehetősen hozományú kedves kis feleséget s azon komoly szándékkal határozta el magát a házasságra, hogy a férjek mintakepe lesz. Érezte a nyugalom szükségét s boldog volt szeretetre méltó neje oldalán. Kevelessel nősilése után egy véletlen örökség megkészszerelte vagyonát. — Csinos feleség és hatvanezer frank jövedelemmel a legboldogabb ember lehetett volna, — s az is volt egész két éven át.

De két évi házasság élet visszaadta teljes rugékonyságát s élénkségét. Kezdt visszatréni legénykori szokásaihoz, még pedig alattomban, mi csak növelte a veszélyt.

Ma — nyilvános reggelit rendezett regibb s újabb barátjai kedvéért. — A reggelinek vége, — Dorvigny órájára tekintve szól.

— Három óra. A próbának már valószínűleg vége. Felkeresem Dellát.

— Igazán?! Tehát bevégezett tény?

— Majdnem

— És ha feleséged megtudná!

hatatlanabb, mint egy nő, ki mindeuhez igent mond! A hölgyek elentmondása az éltető éleny, mely a légenyt képviselő férfiaknak természeti szüksége. Nélküle hasonlók lennének a sakktábla királyához, ki csak akkor mozog, ha a sakkuzenet bajja. Ellenkező természettel kell a nőnek bírnia, ha a férfit untatni nem akarja. Azért: dícsértessék a hölgyek elentmondása!

III. A nő változó természetű és könnyelmű! Nézzük sorba! először a változékonyságot. Megegyedem a tényállást; de tagadom, hogy ez gyöngeség volna. Mindig ugyanazon idő vagy hangulat borzasztó lenne. Hatheti folytonos napfény, — Isten mentsen! Egy kis eső vagy borús ég, melylyel a hölgyek az élet egyhangúságát felváltani tudják, valóságos áldás. De mily hűsítő, frissítő hatása van egy zivatar, igazi zivatar, midőn hosszú hőség után az össz gyűlt kénanyag tízes villamokat szór, a fehérek reesegeve esattannak össze és az eső nem esőppen, hanem folyóként hull! Mily szabadon lehel a mell ha a zivatar elmúlt: mily édesen illatoznak a házassági gyöngéd-ség virágai, ha kelyheikben a zaporeső cseppei még ragyognak! Tisztelet a nőknek, kik az élet hőségébe ily frissítő e emel tudnak hozni.

De hat a nők könnyelműek is, mondják. Képzeltető-e kelvesebb valami, mint egy tavaszi nap, melyen a napfény és eső gyorsan változnak, vagy mint egy nő, ki már megint mosolyog, midőn még a könnyek állnak szemében? Boldogok lennek a férfiak, ha női könnyelműség csak egy tőred-kével bírnának, mert akkor közönyösségük nem válnék oly hamar roskedvűvé. Hiszen egy légy tolokodása gyakran elég, hogy a férfit a legrosszabb kedvébe he'yezze, míg a hölgyek örökké vigkedő yűek. Azért: magasztaltassék könnyelműségük!

IV. A nők egymással megférhellenek és irigyek! Erre nézve azt kérdezem: Vajjon mi az, mit a hölgyek egymástól legjobban irigyelnek? Felelet: A férfiszív! Ez a cél, mely a nők szeméi előtt lebeg és mely őket serkeníti, hogy elérésére tegyenek meg mindent. Nem nemes ez az iparkodásuk? Ha

— Nem fogja megtudni. — Észélyesen az ember mindig elfődheti jatekat.

— Nem gondolod meg, hogy magaviseleted jogot ad nődnek a megtorlásra? — Mit szólnál hozzá, ha ez bekövetkezik?

— Egyáltalán nem felek tőle.

— Pedig felni jó, mert nálad is meg van minden kellék, — még a szigorú kis sógor is.

— Leon? — Ez oldalról nyugodt vagyok, inkább másfelé van gyanúm.

A dolgom ennyiben maradt. — A társaság az utcára ért és szétoszlott.

Éppen midőn Dorvigny az étkező helyiséget oda hagyta tért haza neje, ki egész reggeltől a kirakatokat szemlelte.

— Istenem! monda a fiatal asszony futólagos emlékeit összeszedve — mely sok szép tárgy! mely szép bútorok, mennyi pompás ruha, s mily egyszerű ékszerek! Ha választanom kellene; zavarba jönnék! — Vajjon mit is választanom kéne sok szépség közül? Mily boldog a ki sok ajándékot kap, — Én nem vagyok ily szerencsés. Csupán ferjemtől szoktam ajándékot kapni s négy évi házasságunk óta ez is évenként csekélyebb. — Ha így meg új év napjára nem tudom, mit kaphatok?

Mar nejeinek e rövid monologja eléggé elit-ili hősunke, mint férjet. — Az ajándék folytonos kisebbsége rossz tapintatról tanuskodik. — Egy okos ember egész másként cselekedett volna s mégis Dorvigny nagyon jartasnak hitte magát az effélékben, sőt önhiétséggel volt telve diplomatiái ügyes-

pedig egy nő a másikat a harez hevében felretolja, ez könnyen érthető. Hiszen a hölgyek, kik egymás eselét ismerik, abban a helyzetben vannak, mint a régi római pogány papok, kik az áldozásnál egymás szeméit kerülték, nehogy hangosan felkaczagjanak. A férfit lelkesíthetik a hölgyek hosszú sűrű hajfürtjei; de a nő, ki észreveszi ama szalagoeskát, melyyel e szép fürtök a fejhez vannak kötve, már másképp gondolkodik felőlük. Vagy miként imponáljon egy szép hölgy sötét tekintete a másinak akkor, midőn tudja, hogy azt szén vagy festék idézte elő? Különbö a hölgyek keveset törődnek társnőik tiszteletével; csak a férfi számára díszítik és szépítik magukat; és hogy ezt teszik, hogy a férfi ítéletét oly nagyra becsülik, az megható önmegtartózkodás, melyet a férfiaknak nem gonyolnoki, hanem — csodálniok kellene!

V. A nők apróságokkal foglalkoznak! No, hála Isten, hogy így van. Mert nagy zavar támadna, ha a nők is a közélet küzdelmeibe elegyednének, mint a férfiak. Míg a férfi kitűzheti élelfeladatát annak kikutatását, hogy mi volt ezer évvel a világ teremtése előtt és mi lesz ezer évvel utána: addig a hölgyeknek a jelenmel és az adott viszonyokkal kell számolniok. Hiszen az egész élet apróságokból áll és tisztelet-becsület a nőknek, hogy az apróságok iránt ily hajlammal viseltessenek. Kelsd föl a jó gazdasszonyt éjjelkor, és kérj tőle egy gombostűt: egy perczig sem fog késni és azonnal megmondja, hogy a harmadik szobában jobbra a negyedik szék alatt találod azt! Melyik férfi képes erre? Vannak ugyan tudósok, kik már egész köteteket írtak a gombostű feltalálásáról és terjesztéséről; de merem állítani, hogy még soha nem talált gombostűt egy sem! A férfi ritkán tudja, mily színű ruhája volt az asztaltársnőjének vagy hány tal ételből állt az ebéd; de a hölgyek mindezeket és még egész más dolgokat is tudnak. E hajlamuk és emlékező tehetségök az apróságok iránt tehát előnyük és így erényük, nem pedig gyöngeségük!

VI. A nők, esupa érzékenységből nem tudnak gondolkodni! Ez is hiba? Nem lenne-e Sahara sivataga virágme-

sege iránt a házas életben és gyakran mondó attá egész büszkeséggel:

Mi vén rókák! — minket nem csalhatnak meg, — mi soh' sem csalódunk. — Mi tudjuk, hogy kell az assznyt megszerezni, vezetni és megtartani. Mi ismerjük a csalásvényeket s elég ügyesek vagyunk azokat saját előnyünkre megfiúsítani.

A ki így beszél, már is meg van félig csalva.

Neje dicséretére legyen mondva, a világ ez ideig még mit sem mondhat Dorvignyné rovasára; de az értelmes figyelő észrevehette volna, hogy a dolog nincs egészen rendjén. — Dorvignyné huszonöt éves volt, férje negyven. Négy éve, hogy elvette s már két éve elhanyagolja őt. — Igaz, hogy nem szerette annyira férjét, hogy ez elhanyagolást észrevette és miatta nyughatatlankodott volna; -- mert élénk, szeles és könnyü véri léte, nem gondolt a féltékenységre és természetesnek találta, hogy férje o-ztozik közönyösségében. — Azonban ha ismeri férje magaviseletét taragjában s a boszszuallásban kérlelhetlen lett volna. Sok női szív van hasonló módon alk tva.

Dorvignyné még mindig azon boldog nőkről gondolkozott, kik oly sok ajándékot kapnak, midőn szobaleánya kezében egy doboz és egy levéllel belépett.

— Ki küldi? — kérde — figyelmesen vizsgálva a levél pecsétjét.

Douriskin gróf válasza hozta, asszonyom.

— Ah! csakugyan a gróf színei. Hagyj magamra Julia.

zövé és hozzá azon üresség és puszlaság közepette, mely minket környezne, ha a hölgyek is elszoknának az érzékenységtől? Nézzük csak, mit találhatnánk a mai férfi-szívekben, ha azokba pillanthatnánk? Politikai vitákat, vasuti terveket, gazdasági értekezéseket, pöröket, ítéleteket, vezércikkeket stb. Ily körülmények között valóban szerencse, hogy vannak még szívek, melyekben virágok és madarak, hold és csillagok, erdő és mező is honolnak; hogy vannak lények, melyek könnyörülnek a tragédia hőséne sorsán és meghatoltan nézik a nap lenyugodását! . . .

Még több vádat is hoznak föl, melyeket a férfi előítélete a hölgyekre fogott. Valamennyit ugyanígy könnyen cáfolhatnám meg; de legyen elég, ki nincs vaksággal megverve, az a mondottakból okulhatott.

POTIN.

H I R E K.

— Lapunk jelen számával ismét egy évet fejeztünk be. Kérjük t. előfizetőink szives figyelmét továbbra is. Mint előfizetési felhívásunkban említve van: munkatársaink maradtak a régiék. E kiváló erők segítségével lapunk továbbra is megfelelő közege kíván lenni közéletünknek. Lapunk jövő évi folyamának minden egyes száma illusztrációkkal lesz díszítve; az előfizetési ár azonban marad az eddigi. Kérjük az előfizetéseket mielőbbi megtételét, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt e'leve tájékozva legyünk.

-- Az új év a küszöbön áll. Ez alkalomból kiki siet üdvözölni jó barátait ismerőseit. Mi is, kik három éves szellemi viszonyban állunk tisztelt olvasóinkkal, szívélyes üdvözlőnként kü-djük lapunk útján részükre. Boldog új évet!

Douriskin grófot, a gazdag külföldi birtokost ismerte egész Páris. . . Anon kevesek egyike, kinek annyi pénze van, mennyit akar, s annyit költ amennyit csak bír. . . Sem fiatal, sem szép, sem elmés, sem kedves, de mind e hiányokat pótolni vélte a nagyszerűség hajhászásával. A salonokban kereste a győzelmet s előzékenysége határtalan volt.

Már körülbelül három hónapja szorgalmasan udvarolt Dorvignynének, ki nem akarván őt elkedvetleníteni, nem utasította vissza hódolatát. Különbö is a grófnak elég jó neve volt, hogy lize'eghessen híuságának, — s azután nagyszerű ünnepélyeket adott, páholya volt az operában, — mind ezek oly dolgok, melyeket egy igazi párizsi nő ritkán vet meg. Douriskin előzékenysége hallgatag jóváhagyást nyert.

Dorvignyné vele szemben sok óvatosságot és ügyességet tanusított, — mintha észre sem vette volna a gróf szándokát, — de a gróf nem az az ember volt, kit bátorítani kell, annélkül is a legkecsegtetőbb reménnyel altatta magát. — Biztosnak vélte győzelmét s az édes gondolat befolyása alatt írta levelét is:

Asszonyom!

Egy diplomáciai ügy miatt kénytelen vagyok Páriszt azonnal ide hagyni, hogy két hétig vissza sem térjek. — Meg vagyok fosztva még csak a gyönyörtől is, hogy öntől búcsút vehessek. — Mégis nem utazom el anélkül, hogy önnek e csekélységet fel ne ajánljam. — Magam akartam azt újév napján átnyújtani.

Engedje meg, hogy e szokás által szentesített szabad-

— **Vettük** Bánfi (Braun) Zsigmond Párizsban lakó hírlapíró barátunk szíveségéből a munziai vízkárosultak javára a francia sajtó által közreboesátott „Páris- Mureie” című lapot, melynek főérdeke ama számos nevezetesség kéziratmájában rejlik, kik a czél érdekében a lap kiállítása körül közreműködtek. Királyok, a pápa, hadvezérek, híres írók sajátkezű aláírásaival találkozunk a számos kép mellett e lapban, mely roppant összeget, 2500 frankot jövedelmezett e czélra. Az érdekes autographokból nehányat lapunkban is közleni fogunk.

— **Megható** ünnepély színtere volt f. hó 24-én a szarvasi kisdudóvoda. E nap délutánján adatott át az ovodai kiesinyeknek a szülék által szépen feldíszített közös karácsonfa, mely Hanthó Kálmán ovoda-vezető ur sikerült eszmője volt. A kisebbik tanterem megtelt szülékekkel és érdeklődő látogatókkal, kik örömmel szemlélik a kiesinyek e megható ünnepét. Volt sugárzó s kitörő öröm a számtalan ajándék felett, miket a jó angyal hozott. A gyermeki ártatlan öröm e kedves képe a jelen voltak mindegyikének soká feledhetlen fog maradni.

— **Mult vasárnap** tartatott meg nagy számú közönség jelenlétében a Csicsa Mathild k. a. igazgatása alatt álló leánynevelde növendékeinek táncpróbája a Major-féle házban. A táncpróba batyu-bállal volt összekötve, mely a lehető legjobban sikerült, s oly népes volt, hogy bármely bállal versenyzett. A helyi szépek nagyrésze jelen volt, s így képzelhető, hogy férfi-iffuságunk szintén kellőképp igyekezett bemutatni táncját. A kedélyes mulatság reggel-felé ért véget.

— **Meghívó.** A békésmegyei méhész-egylet f. évi december 30-án délutáni 3 órakor Gyulán, a városháza termében gyűlést tart következő tárgysorozattal: 1. Elnöki beszéd, a társulati ügy fejlesztéséről. 2. Brózik Károly egyleti főtitkár és vándortanárs jelentése. 3. Niedermayer Antal pénztárnok jelentése. 4. Indítványok. A megyei méhészeti ügy előmozdítása érdekében van szerem-sénk e gyűlésen való szíves megjelenésre

ságga! élhessek s fogadja mely hódolatom nyilvánítását.

Paris, 1878. december 25-én.

Douriskin, gróf.

Dorvigniné felnyitá a dobozt, a hol egy tokban gyönyörű gyémánt függő volt elhelyezve. Dorvignyné gyönyörrel szemlélte a ragyogó dragakövet.

— Ime, monda azután hát ez az, a mit a gróf csekelységnek nevez? A kepzeldő! . . . Azt hiszi, jogot adtam neki ily gazdag ajándék küldésére! De majd megváltoztatom e bal véleményét. Megmutatom ki vagyok — viss aküldöm gyémántjait. — Az igaz, meg kell adni, hogy nagyon szépek. Minél tovább nézem, annal jobban elbájolnak. — Visszaküldjem? Ugy van, azt kell tennem! . . . Mi nők gyakran hozunk áldozatot, melyek ismerednek maradnak, s így az áldozat megtetele dicsőségétől is meg vagyunk fosztva. Senki sem fogja tudni, hogy visszaküldtem! Mily fény, mily ragyogas! — R. . . barónéi bizonyára nem ilyen szépek. — A szép köve et mindig szerettem s ha igen gazdag volnék, ez volna fenyüzésem. Van bizonyos előkelőség, mit legtöbb nő képes utanozni, — de a nagyszerűséget nehéz utolérni. — Talán nincs Párizsban négy nő ki hasonló gyémántokkal birna. Ismerőim körében legalább egy sincs. Azután végtére is a gróf oly nagyon veszedelmes ember-e? Nem! — teljeséggel nem. Én legalább mindig oly könnyedén fogadtam hódolatát. . . . Egy semmihez sem értő bolond, ki okos nővel szemben nem lehet veszélyes. Csak kevés ügyesség s megtarthatom a gyémántokat is es semmire sem kötelezem magam. Miért is ne? Mily szép volna . . .

felkérni és meghívni a f. közönséget. Gyulán, 1879. december 21. Brózik Károly, főtitkár. Gündöcs Benedek, elnök.

— **A békés-szt-andrási baka** meggyőzte a huszárt. Két testvér egyik huszár másik baka, dísznőölés alkalmával azon vitatkozott, hogy a csatában a baka vagy a huszár-e a vitézebb. Mindenik magát állítván vitézebbnek. Erre elkezdték „atakérozni”, mindenik egy-egy nagy késsel kezében; darab ideig mindenik visszaverte a másik támadását, azonban a baka úgy döfte a kést a huszárba, hogy azonnal összerogyott s vér borította el. Bezzeg a győzelem nem hozott ám örömet. Azonnal orvosi segély vétetett igénybe. A seb veszélyes. Hogy a huszár nem lesz-e áldozata a baka szurásának, az még a jövő titka. Ily győzelmet vívott a szent-andrási baka a huszáron.

Z. K.

— **Nőrablás** akadályokkal. Djadonev muszka tiszt szerelmes lett Philippopolban egy bolgár szép feleségébe, s muszka divat szerint tíz katonát elküldött, hogy a nőt elrabolják. A férj előre volt tudósítva s ezért a támadókat revolverlövésekkel fogadta. A katonák szintén lőttek s csakhamar az egész város lázadásban volt. A tornaegylet tagjai beavatkoztak a küzdelembe s a bolgár ellen fordultak, mivel a katonákra lőtt. A bírónak csak nagynehezen sikerült a szegény embert megszabadítani. A muszka tisztnek természetesen semmi baja sem történt.

— **En is anya vagyok.** A német trónörökös nő pár nappal ezelőtt gyermekeivel együtt meglátogatta Pegliben a kisdudóvódát. Egy kis leány e kalmi verset szavalt; mikor ezt monda: „Te is anya vagy, Viktoria.” A trónörökös nő e szavak után megölelte és mecsókolta a leánykát és könnyes szemekkel monda: „Igen, én is anya vagyok.”

Arany János faja. Van a nagyszalontai „Arany kertben” egy nagy almafa, a melyről azt beszélik, hogy koszorús költőnk Arany János Petőfivel együtt ültette. Midőn a fiatal esemete ültetését bevégezték, azt mondja Petőfi Aranyknak: „na Jani csak addig él essen teged az isten, meddig ez a fa

Alig volt ideje a levelet és dobozt elrejtteni, mialatt Dorvign, belepett, s a jól telt nap után vidáman szólt nejehez:

Ej en most rendeztem meg az új évi ajándékom kedvesem, de hogy a meglepetés gyönyöre fenn maradjon, nem monlok többet.

Bizonyára nem gyémántok lesznek, — gondola magában kesobb Dorvignyné, a tokot szekrényébe teve.

Masnap reggel elhatározta magát. Jókora távozott hazáról s egyenesen egy ékszerészhez sietett, h. l. ferjével már egy izben némi csekelyebb értékű ékszert vasarolt. Meg akarta becsülnetni a gyémántokat.

— Asszonyom, — mond az ékszerész — ritkan lattam ily szép köveket. Darabja meger öt ezer frankot. Dorvignyne távozni készült, de az ékszerész visszatarta:

— Bocsánat asszonyom, ha szerénytelen vagyok, de szeretném e karpereczet illetőleg becses véleményét.

— Csinos, monda ő egész gondatlanul.

— Nem lenne szíves felpróbálni?

— Szívesen, de minnek?

— Pompás! a mérték tökéletes.

— Mit mond ön?

— Hogy a mérték tökéletes, mert e karpereczet Dorvigny ur valószínűleg az ön számára rendelte nálam.

— Tegnap?

— Igen asszonyom s már kész is egészen s nem hiányzik egyéb, mint két kis kő, mely a kigyó szemét képezi.

él! Petőfi eme kivánságát úgy látszik a mennyei curia helyben hagyta, mert a fa él, és él is vele együtt afaak ültetője is.

— **A békés-szent-andrási** községi orvos-alomás pályázat útján leendő betöltése január 11-én leendő ismét alkalom nyílik, hogy némely pártoskodni szeretők szenvedelmeket kielégítsék. Vannak községükben, kik népszerűségüket az által vélik előmozdítani, ha ily választási eseteknél — mellőzve más érdeket — saját személyi érdekeket teszik elsővé. Mintán a községi orvos választásról van szó, — a község érdekében — igen óhajtható volna, ha a pártvezérek, egy előre megalapítandó helyen a választás előtt pártkülönbség nélkül összejönnének s higgadt komoly-ággal egymásközt megbeszélvén a dolgot, a közügy iránti jóindulattal megállapítanák a kijelölendő s így elenyésznek a személyes ellenszenv, mely mostantban minden ily választásoknál lázas izgalomba szokta hozni községünk lakosait. Bármiféle választás nincs, mely nagyobb lelkiismeretséget kívánna, mint éppen a doctor választás, mert egy magát helyesen értő orvos megbecsülhetetlen drága kincse egy községnek, mivel sok tekintetben önmagunk, családunk élete van letéve egy orvos kezébe. Ugyan azért kell, hogy a pártvezérek komolyan számot vessenek önlelkiismeretökkel, ne hogy későbbi időben saját lelkek károztatólag lépjen fel ellenük. Egyebbiránt, meg vagyok győződve községünk lakossága józan ítélő erővel, hiszem, hogy bírnak annyi erkölcsi önérzettel, miszerint megtudják ítélni, hogy mi a jó és követésre méltó. Vajha a községi orvos választás feledtetné velünk a pártkülönbségből eddig történt egyenlenséget s az eddig oly sokszor felzaklatott kedélyek lecsillapulnának, ne a pártoskodás, hanem a higgadt, józan gondolkodás nyerne községünkben győzelmet. Hogy kit foglalmával megítélte, azt előre meghatározni nem lehet: de az eddigi hangulatból lehet következtetnünk, hogy igen valószínű, hogy községünk szülötte dr. Pollák Danie' ur fogja kiérdemelni községük bizalmát, ki pár havi működése alatt

— Ez tehát a meglepetes, miről beszélt! gondola Dorvignyné, ki elhatározta, hogy a gyémantokat megtartja s csak azon aggódott, hogyan igazolja férje előtt ily drágaság birtoklását. Egyszerre egy eszméje tamadt.

— Mennyibe kerül a karperecz? kérdé az aranyművestől.

— Hatszáz frankba. Így szól a megrendelés.

— S mily köveket szandékozik alkalmazni?

— Két smaragdot, — a kinyó szemei zöldek.

— Zöld vagy fehér, mindegy, csak ragyogjon. Alkalmazza ön az én gyémantjaimat.

— Ez valóban nagyszerű lenne! Ily szemei lehettek Éva anyánk csabítójának is.

— Jól van, tegye be a két gyémantot, de ez a titok maradjon köztünk.

— És az ön férje asszonyom? mert ő bizonyára észreveszi, hogy két hasonló gyémant nem lehet egy 600 frankos karpereczben.

— Férjem nem ért a drága kövekhez. Mondja neki különben, hogy ez csak értékes utaztat, mit azonban csak a szakértő ismer fel, vagy mondjon egyebet, én jót állok a sikerért.

Kivánságához képest lévén minden elrendezve, Dorvignyne türelmetlenül varta december 31-két, hogy gyémantjait újra lathassa.

A nagy nap elérkezelt. Férje boldog új évet kívánva egy nagyszerű nyust prémes karmantyút nyújtott át neki.

Dorvignyné zavartan tekintett férjére. Elsapadt és resz-

fáradhatlan szorgalmat, ügyes szakképzettséget tanúsított. Zih Károly.

— **Békésmegye** közönségéhez a következő rendeletet intézte a belügyminiszter: Békésmegye közönségének! A folyókon levő hidak lábai télnek idején befagyván, amiatt a jég megindulásában és lefolyásában akadályoztatik, mi által torlódások s ezek következtében duzzadások és áradások állanak be. — Oly czélből tehát, hogy a jég lefolyása s ez irányban is leletőleg megkönnyíttessék, de hogy a hidak is épségben tartassanak, felhívom a megye közönségét, miszerint a legnagyobb erellyel, szükség esetében az 1871. évi XVII. t. cz. 122. §-ában megengedett kényszer eszközök alkalmazása mellett, fontosabb esetekben pedig az illető műszaki kormány közeg meghallgatása után oda hasson, hogy e területen létező hidaknál, úgy a meder, mint a part oszlopok körül a jég folyton kivágattassék, a hidlábak tehát a jégtől mindig menten tartassanak, s hogy e czélből a legközelebbi községekből mindaddig, míg jégzajlástól tartani lehet, minden hidnál kellő számú munkás, ladik s a jég felvágására szükséges szerszám es anyag rendelkezésre álljon. Budapeszten, 1879. decz. 25. Péchy s. k.

— **Lapunk mai** számához mellékelve veszik olvasóink a „Franklia tarsulat” könyvkiadványainak jegyzékét, s jules lapjainak előfizetési felhívását. Ajánljuk a kiadványokat t. olvasóink pártfogásába.

TARKASÁGOK.

A multkor nagy havazáskor történt.

Két mintegy 5 és 6 éves gyermek, fiu és leány kendoj ket tarják a hópolyhek felfogására.

— Mit csináljunk, hogy sok szálljon alá? kérdi a ficska?

ketett s könnyen érthető izgatottsággal varta a kedvező percet és rohant az ékszereshez:

— S az én karpereczem? kérdé tőle.

— Mar tegnap átadtam férjének asszonyom.

Esti családi összejövetel volt Dorvignyné egyik rokonánál, ama Leon anyjánál, kiről a reggelinél emliteni halottunk.

— Mily gondolkodó és szomorú ön, kedves rokon, — szólt Leon Dorvignynéhez közeledve, s e bevezetést néhány gyöngéd nyilatkozat követte, mert Leon szerelmes volt sógornőjébe.

— Tudom szomorusága okát, folytatá célzatosan.

— Nem hiszem, — válaszolá ő.

— Bizonyára felfedezett valamit, mi megzavarta szive nyugalmat. Talán megtudta, hogy . . .

— Nos fejezze be.

— Nem, — semmit sem mondtam . . .

— Leon! kérem önt.

— Végre is, miért legyen ön az egyetlen, a ki nem tudja . . . a mit az egész Páris tud. Ő, az ő korában megcsalja a legimádandóbb lényt!

— Férjem megcsal engem?

— Gyalázatosan! — És kivel? A kis Dellával, a . . . színház tagjával.

— Ez rágalom!

— Biztos vagyok benne . . . én, ki szintén . . . akarja,

A kis leány néhány pillanatnyi gondolkozás után fölkiáltott:

— Szaladjunk! Nézzed a kocsik teteje is egészen fehér.

Multkor kérdezték G... marquiset.

— Hisz kegyed a szerelemben?

— Férjhez menésem előtt hittem.

— És most?

— Most, úgy hiszem, mint istent: Azt mondják, hogy létezik, de még soh'sem láttam.

Egy fagyott párisi monologja:

— Mily gyönyörű bundáik vannak az urasági kocsisoknak. Bizony Isten csak azért szeretnék meggazdagodni és fogatot tartani, hogy saját magam kocsisa lehessek,

Elővigyázat. Az utról visszaérkezett férj így szól az őt fogadó szobaleányhoz: Nos, Karolin, beszélj el nekem mindent, a mi utazásom alatt házamnál történt. Kapsz érte három tallért.

Szobaleány: Nem tehetem, mert a nagyságos asszony már hat tallért adott, hogy semmit se szóljak.

— Gyalázatos idő.

— Ne is beszélj róla.

— Egy darab fám sincs odahaza, s az ablakom is papírral van beragasztva.

— Tégy úgy, mint én, hogy egy kicsit megmelegedjem. elverem a feleséremet.

hogyan bizonyítsam? most is egy nagyszerű karperecczel ajándékozta meg.

— Karperecczel?

— Igen egy nagyszerű karperecczel.

— Mely gyémánszemű kígyót ábrázol.

— Hogyan? Ön tudja?

— Leon! ismeri ön Dellát?

— Oh! igen! kevéssé... úgy véleltenül...

— Szeret ön engem?

— Ha szeretem-e?! Oh ég! Tegyen ön próbára.

— Nos jól van! holnap reggel hozza el nekem e karperecset. Egyedül leszek.

— Meg fogja kapni.

Másnap reggel a következő párbeszéd folyt le Dorvignyné és sógora között.

— Hogyan szerezte meg a karperecset? Kérdé tőle.

— Mi sem egyszerűbb. Elmentem Dellához és elhoztam.

De hisz ez rablás!

— Ő tudta, hogy hatszáz frankba került. Asztalán hagytam 30 louisd'ort.

— Dorvigny sajtáságosan érezte magát, mikor a karperecset neje karján pillantotta meg.

— Nemde szép ékszer? — Kérdé tőle neje. — Leon sógorom ajándoka

— Leon elég értelemmel bírt helyzetében. — Dorvigny annál szerencsétlenebbnek érezhette magát, mert még csak panaszkodni sem volt joga.

Francziából: Martiny Dezső

Két vidéki ember élet-halálra keresi egymást. Végre találkoznak s a kihívás megtörténik.

Az egyik sok amerikai regényt olvasott életében s most az amerikai párbaj egyik módját ajánlja ellenfelének. Ez elfogadja.

A két ellenfél egy-egy pisztolyal felfegyverezve, egy sötét szobába zárkózik.

Mindenik markába szorítja pisztolyát s visszafojtja lélekzetét, nehogy hollétét a másiknak elárulja.

Igy mulik siri csendben egy negyedóra.

Végre az egyik megakarja kezdeni a harcot. De honnan löjjön és hová?

Emlékezik rá, hogy nyílt kandalló van a szobában. Óvatosan tapogatódzva a kandallóhoz csuszlik.

Ha ide belövék, gondolja magában, ellenfelem nem fogja tudni merre irányozza lövését.

Azzal karját benyújtja a kandalló kéményébe s ott elsüté pisztolyát.

Iszonyu sikoly felel a lövésre.

A másik dühös párbajvivő ott volt elbujva a kéményben.

Estrella hegyeiben esett meg.

Esti 5 óra van, a nap leszáll és a parasztok haza sietnek.

Egy favágó két nyaláb fát, melyet fáradsággal összegyűjtött, nyomorult viskójába készül czipelni.

A falu lelkésze arra megy és mondja:

— Nos Pascal apó... jó volt-e a nap... jó-e a kereset?

— Hm!... hm!... nem épen rossz!

— Hogy az isten segítse meg!

— Fjhh! ha nem segít meg, tiszteletes uram, nem marad más hátra, mint kétszer tenni meg ezt az utat.

Azok az asszonyok! Egy falusi ember nem rég megállt egy fényképész kirakata előtt s nagyon megbámulja ott a Reuch-féle „három grácia” fotográfiát, melyen tudvalevőleg semmi sincs, a mi a szépség csodálását akadályozná.

„Oh ezek az asszonyok! kiáltá fel végre az atyafi Oh ezek az asszonyok! Ime nincs pénzük ruhát venni, hanem azért fotografiára telik.”

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: SIPOS SOMA.

Szikviz-gyár eladás!

Mojzsik János Szikviz-gyára Szarvason, Sythonok és a hozzá tartozó öszves felszereléssel eladó, a feltételek iránt értekezhetni a fentírt tulajdonosnál.

Egy 2—3 gimnásiumi osztályt végzett jó erkölcsű fiú

t a n o n c z ú l

azonnal fejeztetik **Kemény Ödön** fűszer és vegyes üzletébe Makón, hővebben értekezhetni levélben, avagy Mojzsik János kereskedőnél Szarvason.

HIRDETÉSEK.

Nyácsik Soma

fűszer, rövidáru- és déli-gyümölcs kereskedése
a fekete kutyához Szarvason,

ajánl ujévi ajándék-képen

alkalmas tárgyakat felnőttek és gyermekek részére

diszesen kiállítva, nagy választékban és jutányos árak mellett.

AZ „ÁRPÁD” IRODALMI ÉS NYOMDAI INTÉZET SZARVASON,

ajánlja magát mindenemű hivatalos és magán nyomtatványok, ugymint

községi és gyámi rovatos ivenk,

ügyvédi keresetlevelek,

kötelezvények, kereskedői számlák, körlevelek, vignettek, malom-
szelvények,

mindennemű czimnyomással ellátott

levél papirok és levél borítékok,

valamint monogrammos vagy enélkül való névjegyek,

továbbá :

m e g h i v ó k,

füzetes vagy nagyobb művek

kiállítására.

Ügyvédi meghatalmazások a legczélszerűbb szerkezetben készletben kaphatók.

AZ „ÁRPÁD”

irodalmi és nyomdai intézet ügyvezetősége Szarvason.